

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2340

Vragen van de leden **Willemse-van der Ploeg** en **Jonker** (beiden CDA) aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het artikel «Bejaarde homo's terug in de kast»* (ingezonden 6 april 2010).

Antwoord van minister **Klink** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 27 april 2010).

Vraag 1

Bent u op de hoogte van het artikel «Bejaarde homo's terug in de kast»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Heeft u zicht op de omvang van vormen van negatieve bejegening van bewoners en personeel met een homoseksuele geaardheid in zorg- en verpleeghuizen? Zo ja, kunt u deze aangeven? Welke rol spelen hierbij culturele c.q. religieuze verschillen?

Antwoord 2

Vanuit het kwaliteitskader verantwoorde zorg, wordt er om de twee jaar een cliënttevredenheidsonderzoek gedaan in de verzorgings- en verpleeghuizen. Dit onderzoek wordt gedaan volgens de CQ index (Consumer Quality Index) waarin de cliënten wordt gevraagd naar de ervaren bejegening. In september 2009 is het branchebeeld van de meting van 2008 uitgekomen. Hierin wordt vermeld dat cliënten tevreden zijn over de bejegening in de verzorgings- en verpleeghuizen. (De score is 3,27 op een schaal van 1–4). Het signaal dat er meer aandacht moet komen voor deze groep is mij bekend. Om meer zicht te krijgen op de omvang en vorm van negatieve bejegening bij deze groep, heb ik samen met mijn collega bewindspersoon van VROM eerder financieel bijgedragen aan het project «Roze Ouderen in Nederland». Dit project omvatte het organiseren van een Roze Belweek (beeldvorming van waar roze ouderen tegen aanlopen en wat er zou moeten veranderen); het opstellen van aanbevelingen voortgekomen uit de belweek in het *Groenboek* (2006) en het verankeren van de ideeën en oplossingsrichtingen door middel van pilotprojecten (2007 en 2008). Het project is uitgevoerd door ANBO, COC Nederland, Schorer en Movisie. De uitkomsten van het rapport «Roze

¹ Dagblad De Pers, 1 april 2010

ouderen in Nederland» krijgen een vervolg via het project «Roze 50+ de Onzichtbaarheid voorbij» van het Consortium Roze 50+ Nederland. De tweede homo-emancipatiemonitor van het SCP die deze zomer verschijnt, zal ingaan op de acceptatie onder verschillende bevolkingsgroepen, waaronder ouderen en onder meer culturele en religieuze verschillen.

Vraag 3

Welk beleid voeren management en bestuur van zorg- en verpleeghuizen om discriminatie van homoseksuele bewoners en personeel te voorkomen? Hoe gaan zij om met signalen van negatieve bejegening?

Antwoord 3

Een goede bejegening maakt deel uit van kwalitatief goede zorg (zie het antwoord op vraag 2). Mensen moeten gewoon zichzelf kunnen zijn in een zorginstelling en bewoners hebben recht op een goede bejegening ongeacht hun achtergrond of seksuele voorkeur. Bij signalen van negatieve bejegening dienen zorginstellingen daar adequaat op in te spelen. Een cliënt heeft bovendien altijd het recht om gebruik te maken van de mogelijkheden die de Wet Klachtrecht Cliënten Zorginstellingen (WKCZ) biedt, zoals bij vraag 5 wordt aangegeven.

Vraag 4

Welk percentage van de zorg- en verpleeginstellingen heeft een homovriendelijk beleid? Hoeveel instellingen hebben een «Roze Loper» uitgereikt gekregen?

Antwoord 4

Hier zijn geen specifieke cijfers over bekend, maar elke instelling dient aandacht te besteden aan de bejegening van de cliënten in hun instelling (zie antwoord op vraag 2). Voor zover bekend hebben zes instellingen in 2008 een aanmoedigingsprijs in Nijmegen uitgereikt gekregen en een zorginstelling in Den Haag heeft in 2009 de Roze Loper uitgereikt gekregen. De eerste Roze Loper tolerantiescan is in deze maand uitgereikt aan een instelling in Amsterdam. Het is de bedoeling dat dit jaar bij meerdere instellingen een Roze Loper tolerantiescan wordt uitgevoerd.

Vraag 5

Welk percentage van de instellingen heeft een bemiddelings- of klachteninstantie voor meldingen van negatieve bejegening? Wordt naar uw mening voldoende gebruik gemaakt van deze voorzieningen? Zo ja, op welke wijze wordt met meldingen omgegaan? Zo nee, zijn er specifieke drempels om van de voorzieningen gebruik te maken?

Antwoord 5

Elke zorginstelling is op basis van de Wet Klachtrecht Cliënten Zorginstellingen (WKCZ) verplicht een klachtenregeling op te stellen. Het primaire doel van de WKCZ is het bieden van een laagdrempelige klachtmogelijkheid voor cliënten in de zorgsector. Daarnaast is de wet gericht op het benutten van de signalen van cliënten om de kwaliteit van de zorg te verbeteren. De meeste instellingen (meer dan 90%) hebben een dergelijk regeling. De instelling dient ervoor te zorgen dat cliënten op de hoogte zijn van de klachtenregeling.

Vraag 6

Heeft u zicht op de rol en de mate van betrokkenheid van de verschillende ouderenorganisaties bij de integratie en acceptatie van homoseksuele ouderen? Ziet u noodzaak en mogelijkheden dit verder te stimuleren?

Antwoord 6

Met het project «Roze ouderen in Nederland» zijn successen geboekt, maar voor inbedding is meer nodig dan pilot-projecten opzetten en samenwerkingsverbanden creëren tussen professionals en instellingen onderling. Naast beïnvloeding van het management van instellingen, is een sterke beweging onder de ouderen zelf noodzakelijk. De uitkomsten van het rapport «Roze ouderen in Nederland» krijgen daarom een vervolg via het project «Master-

plan Roze 50+ de Onzichtbaarheid voorbij». Dit plan betreft een integrale aanpak van de gesignaleerde en in kaart gebrachte problematiek. Het richt zich op de doelgroep zelf, de kring om hen heen, de maatschappij en inbedding in (kennis)netwerken en informatievoorziening. De ouderenorganisatie ANBO heeft tijdens de rondetafelbijeenkomst over homo-emancipatiebeleid van de minister van OCW 10 juli 2007 het initiatief genomen om samen met andere organisaties te werken aan bevordering van de acceptatie. Vanuit het ministerie van OCW zijn middelen beschikbaar gesteld voor het vierjarige project Gay & Straight Ouderenalliantie van de ANBO.

Vraag 7

Welke beleidsinstrumenten heeft de overheid om integratie en acceptatie van bewoners en personeel met een homoseksuele geaardheid in zorg- en verpleeghuizen te bevorderen? Zijn er «best practices» voorhanden voor management, voor personeel en voor bewoners? Zo ja, zijn deze voldoende bekend bij de zorginstellingen in Nederland?

Antwoord 7

Zie het antwoord op vraag 2 en 4.